

LLIBRES REBUTS

AJUNTAMENT DE CAMPOS (2024): *Llengua amb tàperes*³. Campos: Ajuntament de Campos, 35 p.

Recull de 365 mots i expressions, que s'uneix a dues aportacions anteriorment publicades, organitzat per un equip de joves defensors de la llengua pròpia, presentat en paper i en forma de gimcana, en un ambient festiu, de banderoles al carrer i samarretes, marcades amb alguna d'aquelles unitats lèxiques, «perquè els campaners, vells i joves, nous i antics, passin una estona ben agradable jugant amb la llengua i la vulguin fer seva, perquè la llengua és viva perquè té parlants, vells i nous». Amb les tres edicions, patrocinades per l'Ajuntament, fetes amb amor i il·lusió, s'ha reunit un conjunt de mil noranta-cinc paraules i expressions genuïnament mallorquines i campaneres. En aquesta darrera edició, figuren mots denotatius generals (*xerrac*, *sedàs*, *randa*); arcaïsmes (*aldà* 'vell, desgastat per l'ús'); mots poc freqüents (*baldrumer* 'grosser, poc remirat', *toto* 'curt, beneit') o mots interferits (*pato*, amb l'equivalent genuí, *ànnera*); variants fonètiques (*teb* 'tebi'); sinònims en la llengua general (*aladroç* al costat de *seitó*); canvis semàntics (*blai*, *blaia* 'ximplet, bàmbol'); derivats (*andoiar* 'perdre el temps en foteses'); expressions pròpies (*afegir aigua al banyat* 'complicar més una situació', *pegar un bot* 'desplaçar-se a un lloc', *anar de betxesques* 'anar de gresca'); algun absent del diccionari Alcover-Moll (*mestrès*, *mestressa* 'alhot o alhota que vol comandar els altres), o del *DIEC* (*nin d'uè* 'nen que encara no parla'). Cada entrada es presenta en la forma canònica (*bravegera*, acompanyada de la transcripció fonètica col·loquial ([brəvə'dʒerə]), completada amb una definició o un comentari, a més de l'etimologia o motivació. Una contribució necessària i valenta d'un grup de joves inquiets per la llengua davant uns parlars carregats d'història però camí d'esdevenir minoritaris. [Nota del C. de R.]

GARCIA, Marinela / LLORCA, Francesc / MARTÍN, Llúcia / MARTOS, Josep Lluís / PERUJO, Joan M. / SANSANO, Gabriel (coord.) (2023): *Estudis en honor del professor Rafael Alemany Ferrer*. Alacant: Departament de Filologia Catalana / Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana; Universitat d'Alacant, 473 p.

Com és tradició en aquesta mena d'estudis col·lectius en honor d'una persona que ha assolit la maduresa i l'excel·lència professionals, aquest volum aplega un bon grapat de contribucions que honoren l'homenatjat. En aquest cas, després de dos textos liminars de caire institucional (la *Salutació* de la rectora de la Universitat d'Alacant, Amparo Navarro Faure); i de la *Presentació* per part de la presidenta de l'AVL, Verónica Cantó Doménech), la *Introducció* redactada per Marinela García i Llúcia Martín deixa pas a quaranta-cinc contribucions, vinculades majoritàriament a la literatura catalana. Completa aquesta obra col·lectiva una poesia de Marisol González Felip, amb dedicatòria (*a Rafa Alemany*). [Nota del C. de R.]

GIL DEL CACHO, Félix (2024): *O TIÓN y otros escritos en aragonés tensino*. Edició de Miguel Martínez Tomey. Sabiñánigo (Aragón): Comarca Alto Gállego, 189 p.

La comarca del Alto Gállego, al cor de l'Alt Aragó, acull l'edició dels escrits que Félix Gil del Cacho (1924-1986), un home excepcional originari de Tramacastila de Tena que, un cop emigrat a Barcelona, decidí de redactar en la varietat *tensina* de la seva llengua materna aragonesa. L'edició ha anat a cura de Miguel Martínez Tomey, paísà del mateix poble de Tramacastilla, i ha coincidit en el temps amb el centenari del naixement de *O Tión* (renom afectuós amb què el títol l'identifica). El llibre arreplega una introducció coral, amb textos evocatiu diversos de familiars i gent que el va conèixer, seguida dels escrits de l'autor, que ens parlen de les vivències i del *modus vivendi* d'aquell corprenedor lloc del Pirineu aragonès. [Nota del C. de R.]

GONZÁLEZ-QUEVEDO, Roberto (2024): *Sobre la llamada "che vaqueira". Resultados apicales y retroflejos de l- y ll- latinas en Asturias y León: estudios y uso literario*. [Sense indicació de lloc d'edició]: HiFer Editor, 233 p.

Estudi i revisió d'un aspecte de la dialectologia asturleonessa que ha suscitat l'atenció de diferents investigadors des de finals del segle XVII. Integren la part nuclear del llibre tres apartats majors: 1. «Los estudios sobre los resultados apicales y retroflejos de l- y ll- en Asturias y León», amb vuitanta punts que ressegueixen un ordre cronològic, des de 1.1. («Como los ingleses. 1785») fins a 1.80. («La *Antoloxía Pésica*. 2023»); 2. «La representación gráfica de la llamada "che vaqueira"»; i 3. «Conclusiones». Segueixen tres apartats menors: 4. «Referencias bibliográficas»; 5. «Apéndice. El abundante uso de la llamada "che vaqueira" en la publicación de obras literarias»; 6. «Índice». Quatre mapes i un poema de 1980, de l'escriptora Eva González (1918-2007), la mare de l'autor, serveixen per il·lustrar aspectes de l'interessant aspecte de fonètica històrica que es coneix com la "che vaqueira". [Nota del C. de R.]

GUASCH GIBERT, Helena (2024): *[In]comunicats. La [re]evolució de la paraula en l'era digital*. Lleida: Pagès editors, 205 p.

L'autora, Helena Guasch, llicenciada en filologia catalana, premi Baldiri Rexach per la seva tasca pedagògica, autora de novel·les com *Les veus de la sorra* i *Mai no t'he oblidat*, aborda en aquest llibre un tema de palpitant actualitat: com indica el subtítol del llibre, la [re]evolució de la paraula en l'era digital, la nova vida dels humans com a éssers biològics que viuen en entorns tecnològics i pensen en digital, un canvi que afecta les generacions més joves, afavorit per la pandèmia i explotat per les grans empreses tecnològiques. Davant el nou panorama, l'autora es pregunta quins seran els patrons lingüístics i si se substituirà la paraula per altres mecanismes de comunicació; quin serà el paper de les humanitats, de l'art i de la literatura; quin model de llengua prevaldrà en els nostres joves i infants nascuts digitals i subjectes a la pantalla dels mòbils. Un llibre impactant que constitueix un repte per al futur de les nostres societats. [Nota del C. de R.]

MADUELL, Àlvar (2024): *Glops coll avall*. Sant Quirze del Vallès, 85 p.

Àlvar Maduell, que ja havia manifestat la seva inquietud investigadora entorn de plagis literaris o sobre autors editats en català entre 1801 i 1833, ens ofereix ara un recull de pensaments, presentats en forma de sentències, a la manera de La Rochefoucauld, de temàtica vària (el temps fugaç, les religions, la política, el sexe, el món hispànic, etc.) on plana la finesa del psicòleg («Hi ha també la vanitat de sem-

blar humil», «El dictador podrà imposar tot el que vulgui, menys que l'estimin»). Benvingut aquest llibret, dens de contingut, que reflecteix lúcidament aspectes de la condició humana. [Nota del C. de R.]

MATAS ROCA, Marta (2023): *Sebastià Juan Arbó: Viure per escriure. Recepció crítica i projecció de l'obra*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 290 p.

Diversos textos preliminars (*Introducció, Indicacions bibliogràfiques, Relació d'abreviatures de fons i arxius referenciats*) precedeixen aquest estudi sobre la recepció crítica i la projecció de l'obra de Sebastià Juan Arbó. Els epígrafs dels set capítols principals que integren el text donen una idea sobre el contingut de l'obra: 1. «Camins d'aprenentatge». 2. «El panorama novel·lístic en el tombant dels anys trenta». 3. «L'acollida d'Arbó en el món literari barceloní». 4. «L'obra arboniana i la crítica dels anys trenta». 5. «La recepció crítica durant la postguerra i la consolidació literària». 6. «Viure per escriure». 7. «El context lingüístic i polític». Finalment, les *Conclusions* donen pas als annexos, que inclouen diverses cartes intercanviades entre Arbó i personalitats com Carles Riba, Joan Oliver i Ricard Salvat, i a una complida *Bibliografia* de referència. [Nota del C. de R.]

PITARCH I ALMELA, Vicent (2021): *Gaetà Huguet Breva (1848-1926), patriarca del valencianisme*. Castelló de la Plana: Publicacions de la Universitat Jaume I / Ajuntament de Castelló, 338 p.

Un generós pròleg de Francesc Pérez i Moragón (p. 11-24), que el titula *Gaetà Huguet, Pitarch, Castelló...*, serveix de pòrtic a aquesta obra de Vicent Pitarch sobre la figura de Gaetà Huguet Breva, «patriarca del valencianisme». L'obra que consta de tres parts, respectivament intitolades: «De la construcció de l'estat nació espanyol a la formació del valencianisme polític»; «Impulsor de l'economia social i líder valencianista»; i «El perfil del personatge». Una obra que ofereix una semblança, també generosa, d'aquesta figura del valencianisme en el context de la capital de la Plana. [Nota del C. de R.]

PITARCH I ALMELA, Vicent (2022): *Gaetà Huguet Segarra (1882-1959), líder republicà del valencianisme*. Castelló de la Plana: Publicacions de la Universitat Jaume I / Ajuntament de Castelló, 495 p.

En el deixant de l'obra anterior, el mateix autor, Vicent Pitarch, ens ofereix la semblança d'un altre Gaetà Huguet, fill del que motiva el llibre precedent. En aquesta altra obra, prologada per Isidor Marí (p. 11-14), articulen també el llibre tres parts principals: «El marc historicoespacial»; «Els anys viscuts»; i «El llegat huguetià». Recorren història i territori viscuts per Gaetà Huguet Segarra, vida i llegat d'aquest prohoms valencià, que Vicent Pitarch recrea i dibuixa com a personatge destacat del valencianisme del segle XX. [Nota del C. de R.]

PITARCH I ALMELA, Vicent (2022): *Joan Fuster i la Fundació Huguet, de Castelló*. Castelló de la Plana: Ajuntament de Castelló, 71 p.

Del mateix autor, aquesta tercera obra, força més breu, s'estructura igualment en tres capítols. Després de la *Presentació* (p. 13-14) signada per Francesc Pérez Moragón (comissionat de la Generalitat Valenciana per a l'Any Joan Fuster i membre del Patronat de la Fundació Huguet), Vicent Pitarch ofereix en el primer capítol una contextualització de Castelló de la Plana i el marc històric dels anys que van de 1951 a 1992. Consagra el segon a «Fuster, amb Huguet i Castelló de la Plana». I el tercer se

centra en la Fundació Huguet. Completen l'obra, en forma d'annexos, sengles cartes creuades entre Fuster i Huguet, de 1956, i tres escrits de l'intel·lectual de Sueca. [Nota del C. de R.]

Revue d'études médiévales et de philologie romane. 2024, 1, núm. 1.

Des de la redacció dels *Estudis Romànics* celebrem l'aparició d'una nova revista del nostre àmbit. La *Revue d'études médiévales et de philologie romane* (*REMPRom*), publicada a París per Garnier, i dirigida per Fabio Barberini i Marjolaine Raguin, ha publicat el seu primer número a principis de l'any 2024 i s'anuncia que serà d'aparició semestral. S'hi publicaran treballs de filologia i de lingüística romàniques, però també d'història o història de l'art medieval. Les llengües de publicació són les romàniques, així com l'anglès i l'alemany. En la presentació del primer número (p. 237), s'indica també que la revista posarà especial èmfasi en les recerques de joves investigadors i en donar notícia de projectes de recerca i tesis defensades. L'empenta inicial del primer número, la posen, però, articles de grans investigadors més que consolidats de la nostra especialitat. Les persones interessades a contactar amb la revista ho poden fer a través del correu remprom.revue@gmail.com. [Nota del C. de R.]